

Sygn. akt *XVII AmE 248/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Anna Maria Kowalik
------------------	-------------------------------------

po rozpoznaniu 28 kwietnia 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **T. M.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 28 lutego 2018 roku Nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie drugim w ten sposób, że odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej;
2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz T. M. kwotę 50,00 zł (pięćdziesiąta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmE 248/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 lutego 2018 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE), na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 13, art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 2h pkt 9 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) (dalej p.e.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257, j.t.) (dalej k.p.a.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, wszczętego w dniu 31 maja 2017 r., którego stroną był przedsiębiorca – T. M. (dalej powód), orzekł, że:

1. przedsiębiorca – T. M., wykonujący działalność gospodarczą pod nazwą: P.H.U. (...) z siedzibą w B. naruszył art. 37 ust. 2c w związku z art. 37 ust. 1 pkt 1 p.e., w ten sposób, że nie złożył w siedmiodniowym terminie wniosku o zmianę koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją z dnia 19 lutego 2014 r. znak: (...) w zakresie siedziby i adresu przedsiębiorców – Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej, wynikającą ze zmiany adresu miejsca wykonywania działalności z miejscowości K. ul. (...) na B. ul. (...) - czym dopuścił się przewinienia wskazanego w art. 56 ust. 1 pkt 49 p.e.,

2. za działanie opisane w pkt 1, wymierzył przedsiębiorcy – T. M., karę pieniężną w wysokości 10.000,00 zł.

Od powyższej Decyzji powód złożył odwołanie. Zaskarżając Decyzję w całości wniósł o jej uchylenie i umorzenie postępowania oraz zasądzenie na jego rzecz od Prezesa URE kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonej Decyzji zarzucił naruszenie przepisów

a) proceduralnych, które miało mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, tj.:

- art. 80 k.p.a. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, która przejawiała się w uznaniu, że stopień szkodliwości czynu powoda jest duży, podczas gdy stopień ten należy uznać za znikomy w oparciu o zgromadzone dowody;

- art. 107 § 3 k.p.a. poprzez wskazanie w uzasadnieniu decyzji jako podstawy prawnej wysokości wymierzonej kary pieniężnej art. 56 ust. 2g pkt 9 p.e., podczas gdy przepis taki nie istnieje;

b) materialnych tj.: art. 56 ust. 6a p.e. poprzez jego błędne zastosowanie, pomimo że w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki do jego zastosowania, a tym samym odstąpienia od wymierzenia kary, skoro stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a powód zrealizował obowiązek w postaci złożenia wniosku o zmianę koncesji w zakresie adresu przedsiębiorstwa.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o:

1) oddalenie odwołania;

2) zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa URE z 19 lutego 2014 r., znak (...) udzielono przedsiębiorcy T. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą P.H.U. (...) z siedzibą w K., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej NIP (...) koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 26 sierpnia 2014 roku do 30 grudnia 2030 roku (k. 7-8 akt adm.)

Zgodnie z warunkiem 2.4.1 tej koncesji Koncesjonariusz jest obowiązany do zawiadomienia Prezesa URE o istotnych zmianach dotyczących wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją (w tym w szczególności nazwy, siedziby, numeru w rejestrze przedsiębiorców, numeru identyfikacji podatkowej, rozszerzenia bądź ograniczenia zakresu tej działalności) nie później niż 14 dni od dnia ich powstania.

W dniu 31 sierpnia 2016 r. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek powoda dokonano zmiany wpisu w zakresie zmiany adresu miejsca wykonywania działalności oraz adresu do korespondencji z miejscowości K. na miejscowość B., a ponadto usunięcie lokalizacji w miejscowości K. w polu dodatkowe miejsce wykonywania działalności gospodarczej i wpisanie w tym miejscu adresu w miejscowości B. (wniosek k.13-14, informacja z CEIDG k.16 akt adm.).

Pismem z 12 października 2016 r., nadanym 13 października 2016 r., powód poinformował Prezesa URE o zmianie adresu siedziby firmy na ul. (...), (...)-(...) B. (k. 4-5 akt adm.).

Pismem z 26 października 2016 roku Prezes URE poinformował powoda, że jego pismo z 12 października 2016 roku nie stanowi jednoznacznie wniosku o rozszerzenie koncesji na obrót paliwami ciekłymi. A ponadto zgodnie z art. 42 ust 2 ustawy z dnia 22 lipca 2016 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw,

nie wszczyna się postępowań w sprawie udzielenia lub zmiany koncesji dotyczących paliw ciekłych, na podstawie wniosków, które wpłynęły pod dniem wejścia w życie tejże ustawy tj. 2 września 2016 roku, a przed dniem wejścia w życie przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 32 ust 6 p.e., z wyjątkiem postępowań wszczętych na podstawie art. 6 ustawy z 7 lipca 2016 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw oraz postępowań wszczętych na podstawie art. 39 p.e. Mając na uwadze powyższe, Prezes URE poinformował, iż do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 32 ust. 6 p.e., nie ma możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie zmiany koncesji na obrót paliwami ciekłymi (k.9 akt adm.).

W odpowiedzi powód przesłał dokument potwierdzający zmianę siedziby firmy i wyjaśnił, że inne dane nie uległy zmianie (pismo z 4 listopada 2016 roku k. 11 akt adm.).

Pismem z 31 maja 2017 r. zawiadomiono powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej za przewinienie wymienione w art. 56 ust. 1 pkt 49 p.e., polegające na niezrealizowaniu obowiązku, o którym mowa w art. 37 ust. 2c p.e. Jednocześnie wezwano powoda do złożenia szczegółowych wyjaśnień w sprawie, ewentualnych wniosków dowodowych mających związek z ujawnionym naruszeniem oraz dokumentów przedstawiających jego sytuację finansową (k. 1-3 akt adm.).

W odpowiedzi na powyższe wpłynęło pismo powoda, w którym wyjaśniono, że powód z uwagi na zły stan zdrowia, powierzył pełnomocnikowi poinformowanie Prezesa URE o zmianie siedziby - w wyniku czego sporządzone zostało pismo z 12 października 2016 r. Jednocześnie wskazał, że kierował się przy tym informacjami uzyskanymi przez pracownika powoda podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem URE, który miał polecić przygotowanie informacji o zmianie siedziby i poinformować o braku możliwości uzyskania zmiany koncesji. Jednocześnie wskazano, że wniosek o zmianę koncesji obejmujący nową siedzibę został złożony w dniu 9 stycznia 2017 r., po ogłoszeniu rozporządzenia, skutkującego wymogiem prawnym dotyczącym uwzględnienia w treści koncesji kodów CN dla paliw płynnych. Wobec powyższego Przedsiębiorca złożył wniosek o umorzenie niniejszego postępowania (pismo z 19 czerwca 2017 r. k. 20 akt adm.).

Pismem z 21 lipca 2017 r. zawiadomiono przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz wyznaczono 14-dniowy termin na zapoznanie się z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i wniesienie do niego ewentualnych uwag oraz złożenie dodatkowych wyjaśnień (k. 41 akt adm.).

W odpowiedzi powód zwrócił się o potraktowanie jego pisma z 12 października 2016 roku jako wniosku o uaktualnienie siedziby firmy z adresu K. ul. (...) na B. ul. (...). Jednocześnie wniósł o przywrócenie terminu do złożenia zawiadomienia o zmianie siedziby firmy uwidocznionego w koncesji z 19 lutego 2014 roku (pismo k.43 akt adm.).

Postanowieniem z 28 lutego 2018 roku Prezes URE odmówił wszczęcia postępowania w sprawie o przywrócenie uchybionego terminu do zawiadomienia o zmianie siedziby firmy uwidocznionego w koncesji (...) z dnia 19 lutego 2014 roku na obrót paliwami ciekłymi (k.49-50 akt adm.).

28 lutego 2018 r. Prezes URE wydał zaskarżoną Decyzję (k. 51-55 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, jak też w oparciu o niekwestionowane twierdzenia stron.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej kary pieniężnej.

Karze pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 49 p.e., podlega ten, kto nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 37 ust. 2c lub ust. 2d. Zgodnie z art. 37 ust. 2c p.e. w przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 7 oraz ust. 2a, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane złożyć wniosek o zmianę koncesji najpóźniej w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tych zmian. Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 1 p.e. koncesja powinna określać oznaczenie podmiotu,

jego siedziby lub miejsca zamieszkania oraz ich adres (w brzmieniu obowiązującym od 3 sierpnia 2016 roku). Oznacza to, że przedsiębiorca w razie zmiany jego siedziby i adresu powinien złożyć do organu regulacyjnego wnioski o zmianę koncesji w tym zakresie.

W niniejszej sprawie Prezes URE uznał, że powód nie zrealizował obowiązku określonego ww. przepisami w ustawowym 7-dniowym terminie i za to działanie nałożył na powoda karę pieniężną w wysokości 10 000 zł.

Poza sporem było, że termin na złożenie wniosku o zmianę koncesji mijał 7 września 2016 roku, a powód pismo informujące o zmianie siedziby i adresu nadał 13 października 2016 roku.

W ocenie Sądu nie było przeszkód do uznania pisma powoda z 12 października 2016 roku, a nadanego 13 października 2016 roku za wniosek o zmianę Koncesji.

Po pierwsze, Koncesja została wydana w okresie, w którym obowiązywał przepis prawa energetycznego zobowiązujący przedsiębiorców energetycznych **do zawiadomiania** Prezesa URE w przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 7 oraz ust. 2a.

Po drugie, od 1 sierpnia do 2 sierpnia 2016 roku obowiązywał przepis art. 37 ust. 1c zgodnie z którym „Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane **zglaszać** Prezesowi URE zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w art. 35 ust. 1c pkt 5 i 7, **w terminie 14 dni** od dnia zaistnienia tych zmian.”.

Po trzecie, 3 sierpnia 2016 r. wszedł w życie przepis art. 37 ust. 2c p.e. zastępujący obowiązek informacyjny z art. 37 ust. 1c p.e., w przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1. Zgodnie z nowym przepisem przedsiębiorstwo energetyczne było obowiązane **złożyć wniosek o zmianę koncesji najpóźniej** w terminie **7 dni** od dnia zaistnienia tych zmian.

Po czwarte, do zmiany danych w zakresie siedziby i adresu powoda doszło 31 sierpnia 2016 roku, czyli w okresie w/w zmian przepisów prawa energetycznego.

Po piąte, w piśmie z 12 października 2016 roku powód podał numer koncesji, którego dotyczy pismo oraz poinformował o zmianie adresu firmy podając nowy.

Jeśli Prezes URE miał wątpliwości odnośnie tego jak potraktować omawiane pismo, to nie było przeszkód aby w piśmie z 26 października 2016 roku skierowanym do powoda, wezwać go do wyjaśnienia, czy pismo z 12 października 2016 roku w związku ze zmianami w prawie energetycznym należy potraktować jako wniosek o zmianę koncesji w zakresie siedziby i adresu przedsiębiorcy. Zamiast tego w w/w piśmie w pkt I poinformowano o braku możliwości przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie zmiany koncesji z uwagi na nie wejście w życie przepisów wykonawczych, a w pkt II wezwano do wskazania oraz udokumentowania daty zmiany siedziby firmy oraz wskazania, czy nastąpiły jakieś inne istotne zmiany w prowadzonej działalności, wchodzące w zakres punktu 2.4.1. posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

W ocenie Sądu wobec zmiany przepisów ustawowych polegających na przekształceniu obowiązku informacyjnego wynikającego początkowo z koncesji w obowiązek złożenia wniosku o zmianę koncesji wynikający z ustawy Prawo energetyczne należało potraktować pismo z 12 października 2016 roku jako wniosek o zmianę koncesji, a nie jako jedynie zawiadomienie w trybie pkt 2.4.1 Koncesji.

Tym samym, organ nie powinien, kierując się nadmiernym formalizmem, oczekiwać, że Przedsiębiorca złoży oddzielnie powiadomienie o nowych danych (wynikający z Koncesji) oraz wniosek, aby te dane zostały wprowadzone do koncesji (wynikający z przepisów prawa energetycznego). Mnożenie obowiązków przedsiębiorcy w tej sytuacji niczemu bowiem nie służy a stanowi wręcz niezrozumiałą uciążliwość. Istotnym jest bowiem przede wszystkim, że organ otrzymał kluczowe informacje mające znaczenie dla prowadzonej przez koncesjonariusza działalności gospodarczej.

Reasumując, pismo powoda z 12 października 2016 roku należało potraktować jako wniosek o zmianę koncesji w zakresie siedziby i adresu przedsiębiorcy, złożony po upływie ustawowego terminu, a następnie rozważyć możliwość odstąpienia od wymierzenia kary.

Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 6a p.e. „Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.”.

Zdaniem Sądu okoliczności sprawy uzasadniały skorzystanie przez Prezesa URE z tej możliwości z dwóch powodów. Po pierwsze, stopień szkodliwości czynu był znikomy, ponieważ organ regulacyjny został powiadomiony o zmianie siedziby przedsiębiorcy, toteż wyeliminowane zostało niebezpieczeństwo niedoinformowania tego organu. Po drugie, powód zrealizował nałożony na niego obowiązek po upływie niespełna półtora miesiąca od chwili zajścia zmian uzasadniających złożenie wniosku o zmianę koncesji. Ponadto należy podkreślić, że zmiany danych powoda miały miejsce w czasie, gdy w przeciągu 3 dni dwukrotnie zmieniły się przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych dotyczących danych umieszczonych w koncesji. Z treści notatek urzędowych znajdujących się w aktach administracyjnych, w szczególności z 26 października 2016 roku (k.6 akt adm.) wynika, że sami pracownicy Urzędu Regulacji Energetyki nie wiedzieli jak w danej sytuacji postąpić. Zdaniem Sądu również treść pisma z 26 października 2016 roku mogła sugerować powodowi, że złożone przez niego pismo z 12 października 2016 roku jest prawidłowe.

Reasumując, z powyższych względów Sąd uznał, iż zaskarżona Decyzja podlegała zmianie w części dotyczącej kary pieniężnej na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie tylko częściowego uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Mając na uwadze fakt, iż powód zaskarżył decyzję w dwóch punktach, a Sąd uznał zasadność odwołania jedynie co do jednego z nich, to należało uznać, że każda ze stron w równym stopniu wygrała jak i przegrała sprawę. W konsekwencji koszty zastępstwa procesowego zostały wzajemnie zniesione, a koszty sądowe rozdzielone po połowie. Dlatego też Sąd zasądził od Prezesa URE na rzecz powoda kwotę 50,00 zł tytułem zwrotu połowy opłaty od odwołania.

SSO Anna Maria Kowalik